

Olv.: Iz 50,5-9a – Jak 2,14-18 – Mk 8, 27-35
Péter vallomása

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTBESZÉDE

Szentbeszéd

Van egy kérdés, amire az embernek nincs válasza: **Ki az ember?** Ez a kérdés megválaszolatlan marad. Abban mindannyian egyetérthetünk, hogy ez a világ amelyben élünk elsősorban az ember körül forog. Az ember van a középpontban és minden azon múlik, hogy helyesen értékeljük-e az embert. Hogyan lehet helyesen értékelni az embert, - minden róla szól egyébként, - ha igazából erre a kérdésre nincs válaszunk?

Nézzen most mindenki őszintén önmagába, tudja-e a választ? Megnyugtatom a Testvéreket, nálunk sokkal nagyobb emberek sem tudják a választ. A XX. század egyik legnagyobb teológusa saját választ ad és legtöbbször az ő választát idézik. Igen egyszerű ez a válasz. Karl Rahner amikor megmagyarázza választát, akkor azt mondja: próbálkozik. Karl Rahner azt mondja: Az ember titok.

Ismerjük magunkat? Ismerjük egymást? Hányszor panaszkodunk, hogy az a másik nem ismer. Mennyit szenvedünk attól, hogy annak a másiknak olyan cselekedetei és megnyilatkozásai vannak, amik számunkra érthetetlenek. Nem tudunk azokkal mit kezdeni. Keressük életünk értelmét, - mert erről van szó, - erre a kérdésre keressük a választ, akkor sajátos választ ad egy ma sokat emlegetett, divatos gondolkodó Erich Fromm. Sokan idézik, könyvei jelennek meg itt Magyarországon is magyar nyelven. Két szempontot hangsúlyoz az emberrel kapcsolatosan. Nem a kérdésre válaszol, azt nem vállalja. A két szempont a következő: Az ember létét vagy az határozza meg, hogy birtokolni akar és mindent ez mozgat az életében. Vagy az ember pusztán tudomásul veszi azt, hogy létezik. Keresi a motívumait. Igyekszik tiszta motívumokat kialakítani. Ebből a szemszögből, az ő pusztán létéből néz körül ebben a világban és próbálja értékelni a körülötte élő emberek magatartását, életét. Van-e valahol válasz?

A mai evangéliumban Jézus fölteszi a kérdést:

“Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” Vagyis ki vagyok Én nektek?

Külön megkérdezi az apostolokat: “Ti miképpen vélekedtek Rólam?”

Előlegezzük meg a választ a mi kérdésünkre, hogy **ki az ember?**

Az ember az a lény, aki istenarcú és akinek a léteért csak az Isten adhat.

Akinek léte értelmét csak az Isten felől érthetjük meg. Másképpen nem!

Ha eljutunk oda, hogy nem Isten felől értelmezzük az életünket, nem gondoljuk azt, hogy Istennél találunk megfelelő választ létünk értelmére, más válaszokat keresünk, akkor megteremtődik egy olyan világ, amely éppen olyan, amilyen. Reggeltől estig erről szól minden, a rádió, a televízió, erről írnak az újságok, erről írnak a könyvek. Nem általában az ember létéről, hanem éppen arról, hogy most milyen a helyzet és ebben a helyzetben miképpen is értékeljük az embert.

Nagyon sajátos Péter válasza és csak innen indulhatunk el, hogy valamit megsejtsünk az életünk értelmével kapcsolatosan. Péter azt mondja: **“Te vagy a Messiás!”**

Messiás azt jelenti másképpen: Krisztus. Magyar nyelven: A Megváltó, a Megmentő! Innen értelmezhető az ember léte, az ember élete? Jézus azt mondja, hogy hallgassanak el, mert Péter válasza abból a környezetből, abból a gondolkodásmódból született meg, amely a Messiástól azt várta, hogy helyreállítja Izrael országát. Péter válasza – a Szentírás-magyarázók kivétel nélkül mindannyian állítják, hogy a Szentírás ezen részének összefüggéseiben ez egyértelmű, - a nép gondolatait fejezi ki. Legfeljebb Péter kimondta ezt a varázsszót, hogy Messiás. Mások Isten küldöttének gondolták Jézust, valaki nagynak, aki az Istentől jött.

Jézus azért hallgattatja el Pétert, mert amikor arról beszél, hogy a Messiásnak sokat kell szenvednie, megölik, de majd föltámad, akkor összeomlik Péter vallomása: “Uram, ez nem történhet meg veled!” Ez ellentmond annak, amit mi gondolunk Rólad. Ez majd csak később lesz érthető a számukra. Jézus föltámadása után lesz világos előttük, hogy nem Izrael országát állítja helyre ez a Messiás, hanem *Isten országát alapozza meg ebben a világban.*

Ha mi érteni akarjuk az életünk értelmét, akkor forduljunk e felé a Messiás felé, aki Isten országát építi ebben a világban.

Ilyeneket mond: “Az Én országom nem ebből a világból való.” Ez egyértelművé teszi, hogy az a fajta elgondolás a Messiásról, amit a zsidók gondoltak egészen téves.

Messiás, vagy Emberfia? Jézus önmagára nem használja a Messiás kifejezést, amikor Péter kimondja, akkor is azt mondja: “Hallgassatok róla!” Félreértik az emberek. Majd föltámadása után igazolódik számukra, mit jelent Jézus messiási küldetése. Ebből a szempontból értelmezzük a mi életünket is.

Ki az ember? Isten gyermeke, akit Jézus Krisztus megváltott.

Ki az ember? Az a valaki, aki Isten országában él, Isten felől értelmezve.

A világ mit gondol? Azt gondol amit akar. De nincs válasza. A válasz csak innen jön. Miért? Mert egyedül ez a válasz ad értelmet az egyéni életünkben, ez a válasz ad értelmet az emberi társadalomnak. Ez a válasz ad értelmet az egész emberiség életének.

Ki az ember? Az, akit az Isten megváltott önmagának.

Ki az ember? Az, akit az Isten kegyelme megtisztított önző voltából.

A világban mindenütt, mindenfelől az ember érvényesülését, az ember lehetőségét hangoztatják az ember önző természetére hivatkozva. Ki vagy te? Értékelj magadat. Milyen lehetőségeid vannak? Mire juthatsz? Elhitetik az emberrel, hogy mindez sikerülhet neki. Ezzel teljesen hamis emberképet alakítanak ki bennünk. Egy teljesen hamis gondolkodásmód gyökerezik meg bennünk. Egy olyan világot teremtek, amelyben nincs helye az önuralomnak, az önfegyelemnek, az önkorlátozásnak, az áldozatnak. Mit keresünk ebben a világban, ha így értelmezzük a saját életünket? Veszélyesek lehetünk egymás számára ebben az esetben. Veszélyt jelentünk.

Mit lehet kezdeni egy olyan társadalomban, amely társadalmat ilyen emberek alkotják? Ez nem is társadalom, mert a szóban is benne van a fogalma, ami azt fejezi ki, hogy olyan emberek alkotják, akik egymást társaknak tekintik. Márpedig egymással összetartozni csak akkor lehet, ha az emberben sokkal nagyobb teret nyer az, hogy nem magamra gondolok elsősorban, hanem a másik emberre. Erről szólnak a kinyilatkoztatások, a megfogalmazott

igazságok. Erről szól minden, a szolidaritásról, a közjóról. Ez az együttélést jelenti, mert erről van szó. Az emberi élet vagy **együttélés**, vagy nem élet, ahol tekintettel vagyunk egymásra. Nagyon idegen, igen messze űztük a világunkból ezt a szót: **áldozat**. Áldozatkészség nélkül nem lehet emberi életet élni. Áldozatkészség nélkül nem lehet egymással összetartozni. Ne csodálkozzunk azon, hogy emberek egymástól elszigetelődnek. Az emberek elbújnak a maguk egyéni világába. Eltávolodunk egymástól. Nincs közünk egymáshoz egyszerűen azért, mert magunknak élünk.

Jézus a Messiás.

Nem Izrael országát állítja helyre, hanem

Isten országát hozza létre ebben a világban.

Ennek a világnak fundamentuma a nyolc boldogság.

Alapszabálya az isten- és emberszeretet, amelyben az istenszeretetet az ember iránti szeretettel mutatjuk meg, különben nincs, nem létezik.

Ebben az Isten országában megkülönböztetett figyelmet kapnak a kicsinyek, akik egyedül nem képesek az életre. Nem véletlen az, hogy ebben az Isten országában ők kapják elsősorban a nagyobb figyelmet.

Miért figyeljük azokra, akik úgy gondolják, hogy képesek a maguk életét élni Isten nélkül, mert olyanok a lehetőségeik.

Ez csak részben, vagy csak időlegesen igaz.

Amikor az ember élete megkérdőjeleződik, akkor kiderül, hogy az élet nem vásárolható meg. Az élet értéke nem a pénz, nem a javak.

Az élet értéke az egymással való kapcsolatunk, ami azon múlik, hogy mennyi áldozatra vagyunk képesek egymásért.

Testvérek!

Ki az ember? Nincs rá emberi válasz. A válasz Jézus Krisztus, aki a messiás, minden ember megmentője. Az a Valaki, aki az egész emberiség számára egy lehetőséget kínál, amelyben fölfedezheti az ember élete értelmét.

Ezért hív bennünket: “Aki Hozzám akar tartozni, az kövessen engem, tagadja meg magát.”

Nem véletlen, hogy Jézus az áldozatával váltotta meg a világot.

Amikor mi a megpróbáltatásaink közepette az áldozatokat értelmezzük, akkor gondoljunk arra, amit szent Pál apostol ilyen gyönyörűen fogalmazott meg: “Testemben kiegészítem, ami még hiányzik a világ megváltásához.” Igen is, csak a szenvedéseink, áldozataink helyes értelmezésével lehet arról szólni, hogy miképpen járulunk hozzá egy jobb világ fölépítéséhez.

Ma a világ válságáról beszélnek, pedig nincs másról szó, mint néhányan zsebükbe tették a világ pénzét és ez hiányzik ebből a világból. Valójában ez a pénz elveszett. Elvették. A kérdés megoldása azon múlik, hogy sikerül-e erkölcsi tőkét gyűjteni. Az erkölcsi tőke pedig nem más, mint ami mindenek fölé emel bennünket. Elsősorban a javak fölé, mert nem a javaktól függ az ember élete. Ami ezek fölé emel bennünket, az az egymással való testvériség, az összetartozás, amely az áldozataink által valósul meg.

+ A M E N +